CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 4r-4722/2025 Judecătoria Bălți, sediul Fălești
4-25099107-03-4r-15102025 Judecător: Ion Pâcaleu

D E C I Z I E
În numele Legii

17 martie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord
În componență:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

examinând în ordine de recurs, recursul avocatului Kornacker Gabriela în interesele contravenientei Sandu Irina declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 11 septembrie 2025, adoptată în cauza contravențională, la contestația depusă de Sandu Irina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din 16.04.2025, întocmite în privința lui Sandu Irina în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 16.04.2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Vitalie Banari, în privința lui Sandu Irina a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, în perioada 2024, a acceptat prin mijlocitor a bunurilor care nu i se cuvin, și anume de la PP „Șor” prin intermediul telefonului mobil de la banca PSB în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor prezidențiale din anul 2024.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Vitalie Banari, din 16.04.2025, Sandu Irina a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional la o amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent a 25000 lei.

Sandu Irina, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 16.04.2025, le-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Bălți, sediul Fălești pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 11 septembrie 2025 a fost respinsă contestația depusă de Sandu Irina în ordinea prevăzută de art. 448 Cod contravențional asupra procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 06 nr. 524228 din 16 aprilie 2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Banari Vitalie, în privința lui Sandu Irina, conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional și la decizia de sancționare sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalent cu 25000 (douăzeci și cinci mii) lei, emisă de același agent constatator, ca fiind tardivă.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatului Kornacker Gabriela în interesele contravenientei Sandu Irina a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 11 septembrie 2025, și remiterea cauzei la rejudecare din motivul încălcării dreptului la apărare, dreptului de acces la instanță și dreptul la un recurs efectiv.

În motivarea recursului s-a invocat că din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator indică că acest act a fost întocmit în prezența contravenientei, cu participarea martorului asistent, deoarece contravenienta a refuzat să participe la orice acțiune procesuală, inclusiv ar fi refuzat să primească procesul-verbal cu sancțiunea aplicată, nu i-a fost înmânată informația privind drepturile și obligațiile, parte integrantă a procesului-verbal.

La fel, contravenienta susține că în ziua de 16.04.2025 în prezența ei nu s-a perfectat procesul verbal, nu i s-a comunicat decizia de sancționare, nu i s-au explicat careva drepturi. Deci, contravenienta nu a participat la examinarea cauzei contravenționale, în prezența ei nu a fost întocmit nici un act, la fața locului nu era nici un martor asistent, însă agentul constatator a indicat date false precum că procesul-verbal a fost perfectat în prezența ei. Astfel, contravenienta susține că actele contestate le-a recepționat prin poșta terestră la data de 16 iunie 2025 și contestația a depus-o la IP Fălești în termen, prin poștă. Implicit, contravenienta susține că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost perfectat în lipsa sa, contrar mențiunii din pct. 14 al că a fost întocmit în prezența sa.

Subsecvent, susține că în textul contestației depuse a admis o greșeală de tehnoredactare, pe care a corectat-o personal, că ar fi făcut cunoștință cu procesul-verbal contravențional în data întocmirii procesului-verbal ceea ce nu este adevărat, dânsa a luat cunoștință cu actele menționate când a recepționat procesul-verbal cu privire la contravenție și Decizia prin poșta terestră cu aviz recomandat – 16 iunie 2025.

În acest context, se relevă că soluția primei instanțe este una arbitrară, bazată pe un formalism excesiv din partea judecătorului, o interpretare tendențioasă a legii în scopul de a-i îngrădi contravenientei dreptul la apărare și dreptul de acces la instanță și nerespectarea Deciziei Curții Constituționale nr. 28 din 22 martie 2022 a sesizărilor nr. 127g/2021 și 176g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 448 alin. (2) și (3) din Codul contravențional (calcularea termenului de contestare a deciziei agentului constatator privind cauza contravențională).

Astfel, prin sesizările menționate supra Curtea a fost sesizată pentru a verifica constituționalitatea unor sintagme din textul art. 448 alin. (2) și alin. (3) CC. Însă în această hotărâre Curtea a interpretat cu maximă precizie momentul de la care urmează să curgă termenul de 15 zile de contestare a deciziei agentului constatator din art. 448 alin.1 Cod Contravențional.

Astfel, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 28 din 22 martie 2022 a sesizărilor nr. 127g/2021 și 176g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 448 alin. (2) și (3) din Codul contravențional (calcularea termenului de contestare a deciziei agentului constatator privind cauza contravențională), Curtea indică că ” 35. Curtea reiterează că dreptul de a formula o contestație nu poate fi exercitat în mod efectiv decât de la data la care persoanei i se aduce la cunoștință actul contestat. În caz contrar, el riscă să devină unul teoretic şi iluzoriu. De vreme ce statul garantează un drept, acesta trebuie să creeze premisele realizării acestuia (HCC nr. 6 din 19 martie 2019, § 61; DCC nr. 106 din 1 iulie 2021, § 32). 36. Sub acest aspect, Curtea constată că în baza articolului 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, precum și procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă. 37. Curtea reține că teza a II-a a alin. (1) din articolul 448 din Codul contravențional distinge două situații: (i) decizia agentului constatator este întocmită în prezența contravenientului; și (ii) decizia agentului constatator este întocmită în lipsa contravenientului. În prima situație, termenul de contestare (i.e. 15 zile) curge de la data când a fost întocmită decizia și, respectiv, a fost înmânată o copie a acesteia. În a doua situație, termenul de contestare curge de la data înmânării contravenientului care nu a fost prezent la ședința de examinare a cauzei contravenționale a copiei deciziei”.

Deci, Curtea Constituțională a indicat cît se poate de clar că termenul de contestare a deciziei agentului constatator în ambele situații, teza (I) și teza (II) curge din data înmânării copiei deciziei, și nu din data perfectării procesului-verbal cu privire la contravenție, sau după cum a menționat instanța – aducerii la cunoștință, adică verbal, după cum a sugerat instanța.

La fel, se indică că înmânarea copiei deciziei înseamnă transmiterea copiei deciziei către contravenient.

Astfel, indiferent dacă cauza contravențională se examinează cu participarea contravenientului sau în lipsa lui, termenul de 15 zile pentru contestare pentru contravenient curge din momentul înmânării deciziei agentului constatator, acțiune care poate să coincidă cu data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, dar poate să nu coincidă, ca în speță. Or este absolut evident, că persoana nu poate avea obligația să conteste o sancțiune despre care nu cunoaște și nu a fost notificat corespunzător.

La caz, agentul constatator pretinde că contravenientul a refuzat să recepționeze procesul-verbal și decizia de sancționare, informația cu privire la drepturile și obligațiile sale, care sunt părți integrante a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, se învederează că contravenientului nu i s-a înmânat decizia de sancționare în ziua întocmirii procesului-verbal, ceea ce înseamnă că pentru ea termenul de contestare curge din ziua primirii/înmânării procesului-verbal, deciziei de sancționare și informației cu privire la termenul de contestare din data de 16.06.2025, adică se constată că contestația a fost depusă în termen, iar soluția de respingere a contestației pe motiv de tardivitate, este arbitrară.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1), (2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au înaintat referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal conchide că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe fără modificări.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

În motivarea acestei concluzii Colegiul reține că, conform prevederilor alin. (1) și (2) art. 448 Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. ***Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia*** sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).

În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

Astfel, analizând hotărârea recurată în raport cu materialele dosarului Colegiul penal conchide că, prima instanță în mod întemeiat a constatat că Sandu Irina a omis fără careva temei de fapt și de drept termenul de înaintare a contestației în instanța de judecată. Or, din materialele dosarului se constată indubitabil că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator a fost întocmită în prezența contravenientei Sandu Irina, însă a refuzat să semneze și să primească copiile acestora, ce creează o prezumție puternică că Sandu Irina a cunoscut despre existența deciziei de sancționare la data emiterii acesteia, adică la 16.04.2025.

Faptul dat se deduce și din conținutul contestației depuse și a cererii de recurs, potrivit căreia s-a invocat că refuzul său de a semna procesul-verbal cu privire la contravenție a fost contrasemnat de către un martor asistent în corespundere cu dispozițiile art. 443 alin. (6) Cod contravențional.

În aserțiunea dată, argumentele recurentului precum că a recepționat copia procesului-verbal cu privire la contravenție din 16.04.2025, prin intermediul oficiului poștal la 16.06.2025 și din acest moment urmează a fi calculat termenul de depunere a contestației Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

În fortificarea acestui deziderat Colegiul penal statuează că, potrivit prevederilor legale, termenul de contestare a deciziei agentului constatator pentru persoanele care au fost prezente la întocmirea deciziei de sancționare începe a curge de la data emiterii acesteia, excepție fiind doar situația în care decizia de

sancționare a fost emisă în lipsa contravenientului, într-u cât acest termen urmează a fi calculat de la data recepționării deciziei de sancționare.

Mai mult ca atât, instanța de recurs evidențiază că potrivit art. 447[1] alin. (8) Cod contravențional, agentul constatator are obligația de a expedia în cel mult 3 zile copia deciziei de sancționare doar persoanelor care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale.

La caz, Colegiul penal concluzionează că în situația participării contravenientei Sandu Irina la examinarea cauzei contravenționale și la emiterea deciziei de sancționare, agentul constatator, în lipsa unei cereri scrise din partea contravenientei, nici nu avea obligația de a expedia în adresa acestuia copia procesului-verbal cu privire la contravenție.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal relevă că contravenienta Sandu Irina nu poate invoca necunoașterea faptului că în privința sa a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 16.04.2025, iar contestarea acestora tocmai la 16.06.2025 s-a făcut cu încălcarea termenului prevăzut la art. 448 Cod contravențional.

Prin urmare, luând în considerație faptul că Sandu Irina a depus contestația asupra procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 16.04.2025, peste termen, iar instanța de fond a constatat lipsa temeiurilor ce ar permite repunerea lui Sandu Irina în termenul de contestare a deciziei de sancționare din 16.04.2025, Colegiul penal consideră că prima instanță în mod întemeiat nu s-a expus asupra fondului contestației, or, soluția de respingere a contestației ca fiind depusă peste termen nu implică o verificare a fondului cauzei, întrucât instanța de judecată nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a legalității procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare decât în cadrul unei contestații depuse în termen.

În fortificarea acestei soluții instanța de recurs notează că, sarcina unei proceduri contravenționale este de a oferi certitudine unei situații incerte. Or, pentru soluționarea acestei probleme, drept imperioasă, apare necesitatea stabilirii în legislație a unor termene procesuale concrete. Natura juridică a termenilor determină posibilitatea efectuării de diverse manipulări cu acestea, printre care și restabilirea pentru motive întemeiate a termenului în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

Astfel, potrivit formalismului legii contravenționale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene preemptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar, Colegiul reiterează că prin admiterea unei contestații tardive şi poziționarea uneia dintre părțile procesului contravențional pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, se notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Totodată, Colegiul reține că conform jurisprudenței CEDO se menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, iar în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei decizii contravenționale, se aduce atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO *(hotărârea Ghirea vs Republica Moldova).*

În concluzie, Colegiul penal notează că nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul avocatului Kornacker Gabriela în interesele contravenientei Sandu Irina și a menține hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 11 septembrie 2025 fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art.474 Cod contravențional, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul avocatului Kornacker Gabriela în interesele contravenientei Sandu Irina declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 11 septembrie 2025 prin care a fost respinsă contestația depusă de Sandu Irina în ordinea prevăzută de art. 448 Cod contravențional asupra procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 06 nr. 524228 din 16 aprilie 2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Fălești, Banari Vitalie, în privința lui Sandu Irina, conform art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional și la decizia de sancționare sub formă de amendă în mărime de 500 unități

convenționale, echivalent cu 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**